

DİKKAT! SORU KİTAPÇIĞINIZIN TÜRÜNÜ "A" OLARAK CEVAP KÂĞIDINA İŞARETLEMİYİ UNUTMAYINIZ.

SÖZEL BÖLÜM

Sınavın bu bölümünden alacağınız standart puan, Sözel DGS Puanınızın (DGS-SÖZ) hesaplanmasında 3; Eşit Ağırlıklı DGS Puanınızın (DGS-EA) hesaplanmasında 1,8; Sayısal DGS Puanınızın (DGS-SAY) hesaplanmasında 0,6 katsayısı ile çarpılacaktır.

BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 80'DİR.

Bu bölümdeki sorularla ilgili cevaplarınızı, cevap kâğıdındaki "SÖZEL BÖLÜM"e işaretleyiniz.

1. – 5. SORULARDA, CÜMLE VEYA PARÇADAKİ BOŞLUĞU ANLAM BAKIMINDAN EN UYGUN BİÇİMDE TAMAMLAYAN SEÇENEĞİ BULUNUZ.

1. Doğadaki bilgelik fark edilip - - - -, bireyin ve kültürün bilgeliği de - - - -.

- A) anlaşıldıkça – gelişir
- B) bilindikçe – kabullenilir
- C) değiştirildikçe – algılanır
- D) öğrenildikçe – kaynaşır
- E) korundukça – hızlanır

2. Eğitim için yapılan harcamalar - - - - en değerli yatırım olarak görülmelidir.

- A) bazı kişilerin başarılı olmasına yetmeyeceğinden
- B) ülkenin geleceği açısından
- C) beyin göçüyle yurt dışına giderse
- D) bütçede önemli bir yer tutarsa
- E) gündelik hayattan ayrı düşünüldüğünde

3. Kadın ya da erkek olalım, birçoğumuz dış görünümümüze çok önem veriyoruz. - - - -. Bedenimizi temizlemek, cildimizi dış etkilerden korumak ve güzelleşmek için her gün çok çeşitli kozmetik ürünü kullanıyoruz.

- A) Kozmetik üreticilerinin ürünlerin etkilerini bilimsel olarak kanıtama zorunluluğu bulunmuyor
- B) Kozmetik endüstrisinde, üreticiler ürünün içeriğinde yer alan maddeleri ürün paketinde belirtmek zorundadır
- C) Ne var ki kozmetik ürünlerinin kimi zaman alerji gibi olumsuz yan etkileri olabiliyor
- D) Aslında kozmetik ürünü kullanımının hızla yaygınlaşmaya başladığı dönem, 20. yüzyılın başlarıdır
- E) Bu nedenle, kozmetik ürünleri yaşamımızda önemli yer tutuyor

4. Araştırma sonuçları insanların, genellikle, tanıdıkları yiyecekleri ve pişirme biçimlerini tercih ettiklerini ortaya koyuyor. Bir başka deyişle, - - - -.

- A) çok eskilerden beri, bazı hastalıkların tedavisinde bitkilerden yararlanılıyor
- B) her mevsim bulunmayan meyveleri sevenler, bunları her istediklerinde yiyemiyor
- C) sağlıklı yaşam için önerilen hemen her diyet deneniyor
- D) beslenme alışkanlıkları, bir kez yerleştiğinde değişmeye karşı çok dirençli oluyor
- E) hazır gıdalar, çalışan insanlara zaman kazandırıyor ve kolaylık sağlıyor

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Çanak çömlek taşınabilir eşya olduğundan ticaret ve göçlerle tarih boyunca değişik kültür çevrelerine kolayca yayılmıştır. - - - - . Değişik bölgelerin kültürlerinin, ekonomik gelişme aşamalarının ve üretim biçimlerinin çanak çömleğin şekil ve desenlerine yansıyan farklılıkları, önemli veriler olarak değerlendirilir.

- A) Avrupa çanak çömleği İtalya, Almanya, Fransa ve İngiltere'de gelişme göstermiştir
- B) Bu özelliğinden dolayı, çanak çömlek buluntularına arkeoloji ve sanat tarihi araştırmalarında büyük önem verilir
- C) Günümüzde bilinen en eski çanak çömlek örnekleri Anadolu'da Çatalhöyük'te ele geçen seramiklerdir
- D) Çanak çömlek yapımında yararlanılan değişik tekniklerin hepsinde, biçimlendirme önemli aşamalardan biridir
- E) Günlük kullanım eşyası olan çanak çömleğin ilk bezeme tekniklerinden biri, sırsız çanak çömleğin üstüne baskı yapmaktır

6. – 11. SORULARDA, SIRASIYLA OKUNDUĞUNDA, NUMARALANMIŞ CÜMLELERDEN HANGİSİNİN PARÇANIN ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ BOZDUĞUNU BULUNUZ.

6. (I) Çember, çocuklar ve büyüklerin çeşitli oyunlarda kullandıkları bir oyuncaktır. (II) Bir değnekle ya da elle toprak zeminde ya da sokaklarda yuvarlanarak oynanır. (III) Toptan sonra, dünyada en yaygın olarak kullanılan oyuncak olduğu kabul edilir. (IV) Eski Yunan'da, bedeni güçlendirmek için çember çevrilmesi çemberin aslında bir oyuncak olmadığını gösterir. (V) Ayrıca eksenini çevresinde döndürülmesine, belirli bir hedefe atılmasına ve hedef olarak kullanılmasına dayanan çeşitli oyunları da vardır.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Tatlı su kaynaklarının azalması, insanlığın devamını tehdit eden önemli bir etkidir. (II) Her ne kadar yeryüzünün % 71'i suyla kaplı olsa da yararlanılabileceğimiz su miktarı yine de kısıtlıdır. (III) Çünkü yeryüzündeki suların % 97'si tuzlu su, yalnızca % 3'ü tatlı sudur. (IV) Bunun da onda dokuz kutuplar ve buzullarla bağlantılıdır. (V) İlk yerleşim bölgeleri tatlı su kaynaklarına yakın yerlerde kurulmuştur.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) 19. yüzyılda ve 20. yüzyıl başlarında Türkiye'de camaltı resimleri çok moda olmuştu. (II) Önceleri elle ve tek tek yapılan bu resimlere ilgi artınca atölyelerde üretime geçildi. (III) Kullanılan malzemenin kolay kırılır olması nedeniyle, günümüze camaltı resimlerinden çok az örnek ulaşmıştır. (IV) Bu atölyelerin büyük bir çoğunluğu İstanbul'daydı. (V) Çünkü, cam imalathanelerinin yanı sıra hat sanatçıları ve resim ustaları da buradaydı.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Metropolis antik kentinin tiyatrosu, taştan yapılmış erken dönem tiyatrolarından biridir ve Küçük Menderes Vadisi'ne hâkim konumda kurulmuştur. (II) Bu antik kentteki tüm kamu yapıları zengin yurttaşların katkılarıyla yapılmıştır. (III) Helenistik zevki bütün inceliğiyle yansıtan dört bin kişilik bu tiyatro, günümüze oldukça iyi durumda ulaşmıştır. (IV) Soylular için yapılmış, kabartmalarla süslü koltuklarıyla 2200 yıl öncesinin atmosferini gözler önüne sermeye devam etmektedir. (V) Restore edilen bölümü 900 seyirci alabilecek durumdadır.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Avrupa Kanser Araştırma Vakfı bünyesinde yapılan bir araştırma, yapay tatlandırıcı maddelerden biri olan aspartamın kansere neden olduğunu ortaya koydu. (II) Yaklaşık yirmi yıldır, 6000'den fazla üründe kullanılan bu tatlandırıcının farelerde lösemi riskini artırdığı belirtiliyor. (III) Enerji vermeyen aspartam, çay şekerinden 200 kat daha tatlı bir maddedir. (IV) Aspartamda bulunan çeşitli asitler, midedeki enzimler tarafından ayrıştırılarak, metabolizma tarafından bir tür kanserojen maddeye dönüştürülüyor. (V) Ayrıca, aspartamın içinde bulunan en zararlı madde olan metil ester vücut tarafından metanole dönüştürülüyor ve bu da sinir hücrelerinin zarar görmesine veya ölmesine yol açıyor.

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Ağız yoluyla alınan bazı ilaçları kullanırken greyfurt suyu içilmemesi gerekiyor. (II) Çünkü greyfurt suyu, kolesterol düşürücü ilaçlarla diğer bazı ilaçların hem etkilerini hem de yan etkilerini on kat kadar artırabiliyor. (III) Hazır meyve suyu üreticileri bazen, meyve suyunun tadını güzelleştirmek için ürünlere katkı maddeleri ekliyor. (IV) Greyfurtun içinde bulunan furanokumarin adlı bileşenler, ilacı bağırsaklarda emilmeden parçalayan bir enzimi engelliyor. (V) Enzimin engellenmesinin olumsuz etkisiyle vücut, ilaçtan alması gereken miktardan daha fazlasını alıyor.

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. – 17. SORULARDA, NUMARALANMIŞ CÜMLELERİN ANLAMLI BİR BÜTÜN OLUŞTURACAK BİÇİMDE SIRALANMASI İÇİN HANGİLERİNİN BİRBİRİYLE YER DEĞİŞTİRMESİ GEREKTİĞİNİ BULUNUZ.

12.

- I. Haliç'teki kirliliğin önlenmesine yönelik ilk girişimler 1990'ların sonuna rastlar.
- II. 1997'de başlanan projede temel hedef Haliç'in suyunu temizlemektir.
- III. Tüm bu çalışmalar sonunda, proje 2000'lere gelindiğinde sonuç verdi ve çevreye yayılan dayanılmaz koku hissedilir biçimde azaldı.
- IV. Neredeyse bir fosseptik çukuruna dönmüş olan Haliç'ten 4,5 milyon metreküp çamur çıkarılarak Alibeyköy'deki eski taş ocaklarına boşaltıldı.
- V. İlk olarak, atıkların doğrudan ya da dereler vasıtasıyla Haliç'e dökülmesini önlemek için yeni kanallar, tüneller açıldı; su arıtma sistemleri kuruldu.

A) I ile III B) II ile IV C) II ile V
D) III ile V E) IV ile V

13.

- I. Yemeni, tabanı manda derisinden, üstü keçi derisinden yapılan bir çeşit ayakkabıdır.
- II. Yemeni yapımı için işlenmiş olarak gelen deriler, ayakkabı numaralarına göre hazırlanmış kalıplarla kesiliyor.
- III. Yumuşayan deri kolayca şekil alıyor.
- IV. Deri parçaları ıslatılarak yumuşatılıyor.
- V. Daha sonra, bal mumuyla mumlanmış pamuk ipliği kullanılarak dikiliyor.

A) I ile III B) II ile III C) II ile V
D) III ile IV E) IV ile V

14.

- I. Araştırmacılar, eski doğu-batı ticaret yolu boyunca, ilk çağlardan modern zamanlara kadar yolcuların kumtaşı üzerine kazıdıkları çok sayıda resim buldular.
- II. Araştırmacılar bu anlama dayanarak, insanların zürafaların su bulma becerisi olduğunu düşündükleri yorumunu yapıyorlar.
- III. Bu zürafa resimleri, büyük olasılıkla MÖ 6000 civarında bölge sakinleri tarafından kazanmıştı.
- IV. Bu bölgede bulunan hiyerogliflerde, zürafa sözcüğü önceden haber vermek anlamına da gelmektedir.
- V. Şaşırtıcı olan, bunlar arasında yularlı zürafa resimlerinin de bulunmasıydı.

- A) I ile III B) II ile IV C) II ile V
D) III ile V E) IV ile V

15.

- I. Günlükçüler, her gün, her hafta ve her yıla ait yorumlarıyla, yollarını çizmeleri için insanlara yardım ederdi.
- II. Kitaplardaki bu simgeleri çözüp yorumlayabilen okuyuculara, takvim rahibi ya da günlükçü denirdi.
- III. Azteklerde, simgelerin yer aldığı kitaplar yaşamın her alanına hâkim olan doğaüstü güçlerin bir kataloğu niteliğindedi.
- IV. Özellikle ebeveynler, doğumun ardından, bebeğin kaderini okuması için bir günlükçüyü ziyaret ederdi.
- V. Gidilen bu günlükçü, bebeğin büyüyünce alacağı tüm önemli kararlarda rehberliğini sunardı.

- A) I ile III B) II ile III C) III ile IV
D) III ile V E) IV ile V

16.

- I. Dört gün boyunca dağda kalacak ekibimiz için son alışveriş noktasından ekmeğ alıp eksiklerimizi tamamladık.
- II. Kara dayanıklı giysilerimizi giyip Uçansu Deresi'nin yanından yürümeye başladık.
- III. Ancak, karın tadına vardıkça, şehrin kaosunda bembeyaz kar görmenin mümkün olmadığını düşünüp keyiflendim.
- IV. Rahatına düşkün tarafım, bu karda kışta donmak için buralara kadar gelmem gerektiğini söyledi durdu.
- V. Yürüyüşün ilk yarım saatini, her zaman olduğu gibi kendime kızmakla harcadım.

- A) I ile III B) II ile V C) III ile IV
D) III ile V E) IV ile V

17.

- I. Senelerdir uçakla seyahat ediyorum.
- II. İnsan bu kadar çok havada kalınca kendini eğlendirmenin bir yolunu buluyor.
- III. Bu seyahatler saate vurulsa, neredeyse bir pilot kadar havada kalmışımdır.
- IV. Benim eğlencem de insanları gözlemek oluyor.
- V. Bu sayede, pek çok küçük hikâye yazma olanağı oldu.

- A) I ile III B) II ile III C) II ile V
D) III ile IV E) IV ile V

18.

- I. oyunculuğuyla sadece
- II. komedilerde de başarılı
- III. o, kendine has
- IV. olduğunu ispatlamıştır
- V. dramlarda değil

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, cümledeki ilk söz hangisi olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19.

- I. çektirmekten kendini alıkoyamıyor
- II. eski otomobil koleksiyonunu
- III. bu sergide yer alan
- IV. direksiyonuna geçip bir fotoğraf
- V. görünce insan birinin

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20.

- I. sonuçlarından biri, Amerikan turnalarının
- II. 500'e kadar yükselmesidir
- III. doğa koruma çalışmalarının önemli
- IV. yüzünden 41'e düşen sayısının
- V. avlanma ve yaşam alanı tahribatı

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21.

- I. Sultan Abdülmecit tarafından mimar
- II. büyümekte olan kentin silüetini de değiştirmiştir
- III. yenilikçi bir padişah olan
- IV. inşa ettirilen Dolmabahçe Sarayı hızla
- V. Garabet Balyan ve oğlu Nikoğos Balyan'a

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, cümledeki ilk söz hangisi olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22.

- I. el animasyonları ve gölge oyunu
- II. düzenlenen kukla festivalinde
- III. ipli kuklanın yanı sıra
- IV. mayıs ayının ilk haftasında
- V. gösterileri de sergilendi

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Okuru, okumadan önceki halinde bırakan kitap, başarısız bir kitaptır.

Buna göre, bir kitabın başarılı olma koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuru belirli bir görüşü kabul etmeye zorlaması
- B) Yazarın yaşadığı olayların konu edilmesi ve içeriğinin özgün olması
- C) Anlatımının düzgün, sözcük seçiminin özenli olması
- D) Piyasadaki öteki kitaplardan daha fazla sayıda satılması
- E) Okurun düşünce ya da yaşamında bir değişikliğe neden olması

24. Aşağıdakilerin hangisinde, sözü edilen bireyin kişilik özelliklerine değginilmemiştir?

- A) Zaman zaman kırıcı olmasına karşın tanıdığım yöneticilerin en iyilerinden, en dürüstlerinden biri olduğunu söyleyebilirim.
- B) Çevresindekilerin onun katı görünüşünün altındaki inceliği, duyarlılığı sezemediklerini sanıyorum.
- C) Kurumumuza büyük hizmetleri geçen bu yöneticinin görevinden ayrılışının üzüntü veren bir öyküsü vardır.
- D) Çok titiz, çok çabuk kızan, işlerin kendi görüşleri doğrultusunda yapılmasını isteyen bir yöneticiydi.
- E) Kurumumuzun gelmiş geçmiş yöneticileri arasında renkli kişiliğiyle en çok anımsananlardan biriydi.

25. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde "yardımlaşma" anlamı vardır?

- A) Gün doğmadan neler doğar.
- B) Tek kanatla kuş uçmaz.
- C) Sen işten korkma, iş senden korksun.
- D) Bir ağızdan çıkan bin ağıza yayılır.
- E) Her düşünüş, bir öğreniş.

26. "Kuzey Buz Denizi'nin 'Buz'u Gidip 'Deniz'i Kalıyor" başlıklı bir yazıda ele alınan temel konunun, aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

- A) Küresel ısınmanın Kuzey Buz Denizi üzerindeki etkileri
- B) Kuzey Buz Denizi'nde yaşayan canlı türleri
- C) Kuzey Buz Denizi'ndeki petrol arama faaliyetleri
- D) Kuzey Buz Denizi'ndeki besin zincirinde görülen mevsimsel değişiklikler
- E) Kuzey Buz Denizi'ndeki buzulların ve deniz suyunun kimyasal özellikleri

27. Bir halk ozanına "Kaç besteniz var?" diye sorulduğunda, ozanın yanıtı şu olmuş: "Halkımız kaç tanesini kabullendiyse o kadar."

Ozanın bu sözleri aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Sabırlı olduğunun
- B) Uzun yıllardır beste yaptığının
- C) Sık sık halk konserleri verdiğinin
- D) Dinleyicilerinin değerlendirmelerine önem verdiğinin
- E) Bestelerini kendisinin seslendirdiğinin

28. Akraba evliliklerinden doğan bebeklerin yüzde 9'u hastalıklı veya engelli, bu oran akraba dışı evliliklerden doğan bebeklerde yaklaşık binde 8'dir.

Bu cümleye dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Akraba evliliklerinden doğan sağlıklı bebek oranının öteki evliliklere göre daha az olduğu
- B) Akraba evliliğinin, sosyolojik araştırmaların önemli bir konusunu oluşturduğu
- C) Akraba evliliği yapan ailelerde çocuk sayısının öteki evliliklerdekinden daha fazla olduğu
- D) Akraba evliliklerinde görülen ölü doğum oranının öteki evliliklerden daha yüksek olduğu
- E) Akraba dışı evliliklerden doğanlarda kalıtsal hastalıkların görülmediği

29. Kültürel antropologlar, takıların yalnızca süslenme için değil, bereket sağlamaya veya kötü güçlerden korunmaya yönelik muskalar gibi farklı amaçlarla da kullanıldığını düşünmektedirler.

Aşağıdakilerden hangisi, takıların süslenme dışında bir amaçla kullanılmasına örnek gösterilemez?

- A) Hititlerde tacirlerin kullandığı mühür yüzüklerin ticaretle uğraşan Hitit kadınları tarafından da kullanılması
- B) Taşların kendine özgü güçleri olduğuna inanan Perslerin, dini sembolleri takılarda üçgen biçimli desenlerle simgelemesi
- C) Helenistik Dönem takılarında mitolojik tanrıların simgesi olan nesnelere kullanılması
- D) Roma Döneminde kadın ve erkeklerin taktığı yüzüklerin rütbe ve asalet simgesi olması
- E) Selçuklularda süsleme sanatında yer alan motiflerin gerdanlıklarda da kullanılması

30. Bilimsel alanda, cilalanmış üç günlük teoriler değil, yüz yıllık mermer bir merdiven basamağı gibi kullanılmaktan zaman içinde parlayıp yasa haline gelmiş sessiz düşünceler işe yarar daha çok.

Bu parçadan bilimsel teorilerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Zamanla önemini kaybedip kullanılmaz duruma gelir.
- B) Geçerli olmasını sağlayan, zaman içinde tekrar tekrar sınınanarak doğruluğunun kanıtlanmasıdır.
- C) İşe yarama derecesi, teknolojiye gerçekleşecek gelişmelere bağlıdır.
- D) Yeni olanlar nispeten eski olanların kullanımını kısıtlar.
- E) Hangi sorulara cevap verdiği kadar, nasıl ifade edildiği de önemlidir.

31. Mars yörüngesinde bulunan bir uydunun birkaç yıl arayla çektiği Mars yüzeyi fotoğraflarında; su buzunun bulunduğu uzun süredir bilinen bu gezegende bazı kraterlerin kenarında bulunan sel yarıklarının son yedi yıl içinde uzamış ve dallanmış, diplerindeki delta-ların genişlemiş olduğu görülmektedir. Bir engelle karşılaşan yarıkların, bu engelin çevresinden dolanan dallar oluşturduğu da gözlenmiştir.

Bu parçada verilen bilgiler, Mars'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olabilir?

- A) Krater çevresindeki buzun eridiği
- B) Canlı organizmalar barındırdığı
- C) Atmosferinde azot bulunduğu
- D) Dünya'ya olan uzaklığının değiştiği
- E) Güneş çevresinde dönme hızının Dünya'ninkinden farklı olduğu

32. Sazangiller (*Cyprinidae*) ailesinin bir türü olan çapakbalığı (*Abramis brama*), Avrupa ve Asya'da geniş bir dağılım gösteren bir tatlı su balığıdır. Gövdesi yanlardan basık ve yüksek, başı küçük, gümüş renginde bir balıktır. Göllerde ve yavaş akışlı akarsularda sürüler halinde yaşayan çapakbalığı, solucanlar, yumuşakçalar gibi küçük hayvanlarla beslenir.

Bu parçada, çapakbalığıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Besin kaynakları
- B) Yaşam alanları
- C) Fiziksel özellikleri
- D) Üreme mevsimi
- E) Bilimsel adı

33. Aynı tür ötücü kuşlardan ormanlık bölgelerde ve kentlerde yaşayanlar üzerinde yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre; kentlerde yaşayan kuşların karşı cinsi çekme amaçlı ötüşleri, ormanlık bölgede yaşayanlara göre daha kısa ve hızlıdır. Ayrıca kentlerde yaşayan kuşların ötüşleri, çevredeki gürültü nedeniyle daha yüksek frekanslıdır.

Bu parçaya dayanarak, kentlerde yaşayan kuşlarla ormanlık bölgelerde yaşayanlar arasındaki ötüş farkının aşağıdakilerin hangisinden kaynaklandığı söylenebilir?

- A) Türe özgü özellikler sayısında azalma
- B) Çevresel faktörlere uyum sağlama
- C) Besin maddelerinde değişim
- D) Kuş sayısında azalma
- E) Farklı türlerle etkileşim

34. Öykülerinde ayrıntılı doğa ve ortam betimlemelerine yer veren yazar, "Çıplak gözle o kadar ayrıntılı görmiyorum; kâğıdı kalemi elime alıp yazmaya başladığımda, oraya yazacağım kelimelerle görüyorum. Yoksa günlük hayatta dalgın, dikkatsiz biriyim." demiştir.

Buna göre, yazarın öykülerinde yer alan betimlemelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Öykülerin büyük bir kısmını oluşturduğu
- B) Gerçeklerle bağdaşmadığı
- C) Yazarın yakından bildiği ortamlarla ilgili olduğu
- D) Hayal gücüyle biçimlendiği
- E) Her okurda farklı izlenim bıraktığı

35. Kuzey Hindistan'ı fetheden Türklerin buradan aldıkları "pitta" adlı ekmek, Anadolu'ya geldiğinde "pide" olup çıkmış. Anadolu'nun çeşitli yörelerinde de farklı biçimler ve isimler almış. Konya'da etli ekmek, Karadeniz'de Karadeniz pidesi, Güneydoğu'da lahmacun olmuş.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'nun çeşitli yörelerinde oluşan mutfak kültürlerinde, komşu oldukları ülkelerin etkisi olmuştur.
- B) Türkler, fethederek yerleştikleri bölgelerde dünyanın zengin kültür sentezlerinden birini oluşturmuşlardır.
- C) Türk mutfak kültürü, fethedilen bölgelerin mutfak kültürlerini önemli ölçüde etkilemiştir.
- D) Türk mutfağında güncelliğini yitirmiş, ancak kayıtlardan ulaşılabilen yemek tarifleri yer almaktadır.
- E) Türklerin geniş bir coğrafyaya yayılması, Türk mutfak kültürünün zenginleşmesinde etkili olmuştur.

36. Fotoğraf sanatında, renkli fotoğrafın icadından önce siyah-beyaz fotoğraflar renklendirilmeye başlamış, dijital teknolojinin ortaya çıkmasından önce kolaj ya da üst üste baskı gibi yöntemler kullanılarak farklılık yaratılmıştı.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Fotoğrafta, teknolojik gelişme sanatsal gelişimi takip etmiştir.
- B) Fotoğraf teknolojisindeki gelişim, bilimsel çalışmalara paraleldir.
- C) Fotoğraf sanatında farklı arayışların temelinde resimden uzaklaşma isteği vardır.
- D) Teknolojideki tüm gelişimde fotoğraf sanatçıları yol gösterici olmuştur.
- E) Teknolojinin değişmesine karşın fotoğraf sanatçıları için temel değerler geçmiştekiyle aynı kalmıştır.

37. Yazmayı yazarak öğrenin. Sözcük dağarcığınızı güçlendirin. Sürekli uygulamalarla kendi sesinizi bulun. Dünyayı, gözlerinizi ve kulaklarınızı açarak dolaşın. Gözlemlerinizi sözcüklere yansıtmayı unutmayın. Yazdıklarınızda iyi olmayan bir bölüm görürseniz atın, yeniden yazın.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada iyi yazı yazabilmek için verilen önerilerden biri değildir?

- A) Uygulamalar yaparak yazma yeteneğinizi geliştiriniz.
- B) Bilgi birikiminize katkısı olacak yapıtlar okuyunuz.
- C) Kendinize özgü bir anlatıma ulaşabilmek için çaba harcayınız.
- D) Görüp işittiklerinizi büyük bir dikkatle yazıya geçirin.
- E) Yazdıklarınızı eleştirel bir gözle denetleyerek düzeltiniz.

38. Oğlumla aramızda 32 yıllık yaş farkı var. Ben 1960'ların koşullarında büyüdüm. Oğlumun yetiştiği koşullarla benim yetiştiğim koşullar çok farklı. Günümüzde teknolojinin ulaştığı boyut, artan uluslararası iletişim, insanlığı yeni bir çağa taşıdı. Günümüzün dünyasında konuşulanlar, bizim kuşağa bizim anlayışımıza ters gelebilir. Bugünün gençliği dünyayı bizden farklı algılayıp farklı yorumluyor. Bu yüzden oğlumun bize benzemeyişi çok doğal. Oğlumla tartışıyoruz. Yanlış olduğunu düşündüğüm şeyleri ona açıklıyorum. Karşılıklı öğreniyoruz. Anne-baba-çocuk ilişkileri kolay değil. Yürütmeye çalışıyoruz.

Böyle diyen bir baba için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Teknolojik gelişmeleri yakından izlediği
B) Arkadaş seçimi konusunda çocuklarına yardımcı olduğu
C) Geleneklere bağlı bir baba olduğu
D) Mesleğinin çocuk eğitimiyle ilgili olduğu
E) Çocuklarının kendisinden farklı düşünmesini doğal karşıladığı

39. Cahit Sıtkı Tarancı, *Otuz Beş Yaş* şiiriyle edebiyatımızın ünlü şairleri arasına girmiş, Baudelaire, Verlaine gibi Fransız şairlerinden etkilenmesine karşın yaşamı boyunca hiçbir yazınsal akıma dahil olmamıştır. "Şiirle yaşam arasındaki sıkı ilişkiye inandığım içindir ki, şiiri hiçbir zaman bir düşüncenin kanıtlanması olarak düşünmedim. Şiirin yapısının gerektirdiği bu bağımsızlık, şairlerin özgürlük aşkıyla da açıklanabilir." diyen Tarancı, düz yazıları, mektupları ve öykülerinde de bu anlayışını yansıtmıştır.

Bu parçaya göre, Cahit Sıtkı Tarancı'yla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yabancı edebiyat yapıtlarını takip etmiştir.
B) Şiirlerini yazarken kalıplara bağlı kalmamıştır.
C) Türk şiirinde önemli bir yeri vardır.
D) Yapıtlarının öğretici yanı ağır basar.
E) Farklı edebî türlerde yapıt vermiştir.

40. Günümüzden 5000 yıl kadar önce, Aşağı Mısır'daki Menfis çevresinde bulunan piramitler birçok kişi tarafından ziyaret ediliyordu. Ziyaretçilerin konaklama ve diğer hizmet ihtiyaçlarını karşılamak için çeşitli barınma tesisleri inşa edilmişti. Aşağı Mezopotamya'da da Kral Şulgi, Babil'i asma bahçeleriyle süslemiş, ziyaretçiler için konaklama evleri inşa ettirmiş ve konukların güvenliğini sağlamak için Babil'e ulaşan yollarda güvenlik önlemleri aldırması.

Yalnız bu parçaya dayanarak, sözü edilen yerlerde günümüz kentlerinin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin benzerinin bulunduğu söylenemez?

- A) Oteller bulunması
B) Parkların yer alması
C) Kolluk güçlerinin görev yapması
D) Turizm etkinliklerinin olması
E) Eğitim hizmetlerinin yürütülmesi

41. Her memeli canlı gibi insan da yavrusunu emzirmektedir. Emzirmeye doğumdan hemen sonra, mümkün olduğunca erken başlanmalıdır. Doğumun ardından ilk 4-5 gün gelen ve kolostrum denen süt, bebeğin ilk aşısı gibi olduğundan bu sütün bebeğe verilmesi çok önemlidir. Anne sütü emdiği sürece, bebeğe ayrıca su veya diğer içeceklerin verilmesine gerek yoktur. Anne sütü bebeğin gelişimini sağlayacak en iyi besin olduğundan hiçbir yiyecek veya içecek anne sütünün yerini tutamaz.

Bu parçada, emzirmenin aşağıdaki yararlarından hangisine değinilmiştir?

- A) Bebeğin bağışıklık sistemini güçlendirmesi
B) Bebek acıktığında zaman kaybetmeden verilebilmesi
C) Hazırlanması için herhangi bir uğraş gerektirmemesi
D) Emziren kadında meme kanseri riskini azaltması
E) Bebeği beslemede ekonomik bir yöntem olması

42. VE 43. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Kollarının mitolojideki Medusa'nın yılanlardan oluşan saçlarını anımsatması nedeniyle "medüz" olarak adlandırılan denizanası türü, su içinde serbestçe hareket edebilir. Vücudunun iç ve dış kısmını kaplayan doku tabakalarının arasında mezoglea denen jel benzeri bir katman bulunan medüzler, bu doku tabakalarıyla mezogleayı sıkıştırarak bir jet motoru gibi suyu döndürüp ağızlarından dışarı iter. Böylece, birbirini izleyen kasılma ve gevşemelerin sonucunda hareket edebilir.

42. Bu parçaya göre, sözü edilen denizanası türü aşağıdakilerden hangisi dikkate alınarak adlandırılmıştır?

- A) Büyüklüğü
B) Beslenme yöntemi
C) Yaşam alanı
D) Hareket biçimi
E) Vücut şekli

43. Bu parçaya dayanarak, medüzlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Antik çağdan beri bilinmektedir.
B) Hareket edebilmek için sudan yararlanmaktadır.
C) Derin sularda yaşar.
D) Hemen her denizde bulunur.
E) Sudaki mikroskobik canlılarla beslenir.

44. VE 45. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Çizgi filmlerde çalışan seslendirme sanatçılarının işi, ekibin öteki elemanlarının yaptıkları işler kadar yaratıcılık ister. Homurdanmaktan tutun, kahkaha atmaya kadar pek çok farklı sesi çıkarmanın yanında, seslendirilen kahramanın kişiliğine uygun ses tonu da önem taşır. Stüdyoda yapılan seslendirme çalışmaları sırasında sanatçıların yüzü şekilden şekle girer; onları kimse görmeyecek bile olsa el kol hareketleri yaptıkları görülür.

44. Bu parçada, aşağıdaki yargılardan hangisini destekleyen bir durumdan söz edilmektedir?

- A) Konuşmayı oluşturan ifadelerin ve sözcüklerin seçiminde, hitap edilecek grubun eğitim düzeyi dikkate alınmalıdır.
B) Konuşmada, yapılan hatanın düzeltilmesi yazmadaki gibi kolay değildir; ağızdan çıkan söz silgiyle silinemez.
C) İnsan bildiği ve hazırlıklı olduğu konularda daha rahat konuşur.
D) Konuşmanın gereğinden kısa ya da uzun olması, konuşmanın dinleyiciler üzerindeki etkisini azaltır.
E) Konuşma, yalnızca sözlerden ibaret değildir; beden ve yüz hareketleriyle desteklenip pekiştirilir.

45. Bu parçaya göre, çizgi filmlerde seslendirme sanatçılarından beklenen yaratıcılık aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Aynı filmde mümkün olduğunca çok sayıda kahramanı seslendirme
B) Kulağı tırmalamayan, dinleyene haz verecek sesler çıkarma
C) İzleyenlere olumlu mesajlar verecek sözler söyleme
D) Çıkardığı seslerle filmdeki kahramanın kişiliğini ve davranışlarını yansıtma
E) Çocukları seslendirme yapmaya özendirerek sanata yöneltme

46. VE 47. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Makarna, yüzde yüz durum buğdayının öğütülmesiyle elde edilen irmik ve sudan üretilen saf bir gıdadır. Elde edilen hamur kalıptan geçirilerek biçimlendirilir ve yüksek sıcaklıkta kurutulur. Makarna pişirmek basit gibi görünse de dikkat isteyen bir iştir. Tencere büyüklüğü, tuz, makarna ve su oranları önemlidir. İyi irmikten üretilmiş makarna, paketinde önerilen oranlar ve haşlama süresinde pişirilirse çok besleyici, doyurucu ve lezzetli bir yemek elde edilir. Diğer unlu gıdaların aksine, böyle bir makarnanın içerdiği karbonhidrat daha kolay sindirilir ve böylece kilo alma sorunu ortadan kalkar.

46. Bu parçada, makarnayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Üretim yöntemi
- B) Saklanma koşulları
- C) Pişirilmesinde dikkat edilecek noktalar
- D) Besin değeri
- E) Hangi maddelerden üretildiği

47. Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bazı unlu gıdaların sindirimi zordur.
- B) Karbonhidrat içermeyen yemekler kilo aldırılmaz.
- C) Her gün makarna yemek insan sağlığı için faydalıdır.
- D) Pişirmede kullanılacak malzeme oranları her tür makarna için aynıdır.
- E) Hazır unlu gıdalar yerine evde yapılanları tüketmek daha sağlıklıdır.

48. VE 49. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Türk sinema tarihinde aşk filmlerinin hayli kabarık bir geçmişi var. Zengin kız-fakir oğlan ya da tam tersi ek-sende gelişen ve hemen hemen aynı acıklı olaylar örgüsüne sahip olan filmler sunuldu izleyicilere yıllarca. Şaşırtıcı olan, bu birbirinin kopyası filmlerin başka konulardaki filmlere göre daha fazla ilgi görmesiydi. Acı ve gözyaşı yüklü bu filmler neden seviliyor sorusu karşısında, bu hikâyelerin unutulmayan karakterleri, hatta bu karakterlerin ağızlarından dökülen özgün diyaloglar geliyor aklımıza. Belki de sinema izleyicisi, benzer bir durumda kendisinin ne tepki vereceğini, ne söyleyeceğini merak ettiği için ya da filmlerdeki gibi bir aşk hikâyesinin kahramanı olma özlemiyle ilgi gösteriyor bu hikâyelere.

48. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk sinemasında çekilen filmlerde konu sıkıntısı yaşanmaktadır.
- B) Türk sinema izleyicisi izlediği filmleri kısa sürede unutmaktadır.
- C) Aşk filmlerinde benzer karakterler hep aynı oyuncular tarafından canlandırılmıştır.
- D) Türk toplumunda, yerli yapımlar yabancı yapımlara tercih edilmektedir.
- E) Türk sinemasında dramatik konulu filmler daha çok sevilmiştir.

49. Bu parçaya göre, filmlerin birbirinin kopyası olmasına karşın hep aynı ilgiyi görmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karakterlerin inandırıcılığının yüksek olması
- B) Anlatılan olayların yaşanmış gerçek hikâyeler olması
- C) Filmlerin hep aynı mekânlarda çekilmesi
- D) İzleyicilerin filmlerin karakterleriyle özdeşim kurması
- E) Toplumda sinemaya büyük ilgi duyulması

50. VE 51. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Homeros'tan beri "ebedî mavilikler ülkesi" diye anılır Bodrum Yarımadası. Daracık sokakları, bembeyaz evleri, turuncu kokan köyleri, çiçek saksısı gibi denize saçılmış adaları, eski uygarlık kalıntılarıyla bir zamanlar sükûnetin de sığınağıydı. Korunmasız bir şekilde açıldı dünyaya ve sancılı bir değişime sahne oldu. Kıyıları ve yamaçları, koyları ve köyleri yapılarla doldu. Sessizliğin mekânı, yerli ve yabancı herkes için eğlencenin krallığına dönüştü. Ama yarımada bitmez tükenmez güzelliklere sahip olduğundan onca kayba karşın koyları hâlâ insanları kendine çekiyor.

50. Bu parçada, Bodrum Yarımadası'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İklim özelliklerine
- B) Yerleşim özelliklerine
- C) Tarihi değerine
- D) Turizmdeki yerine
- E) Doğal güzelliklerine

51. Bu parçada, "Korunmasız bir şekilde açıldı dünyaya" sözüyle ifade edilmek istenen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bodrum'daki yapılaşmada nitelikli malzeme kullanılmaması
- B) Bodrum'a gelen insanların çıkarlarını gözetecek düzenlemelerin yapılmaması
- C) Bodrum'a gelenlerin sayısı artarken değerlerini korumaya yönelik önlemlerin alınmaması
- D) Bodrum'daki yer üstü zenginliklerin tanıtımının yeterli olmaması
- E) Bodrum'a gelen insanların burası hakkında yeterli bilgisinin olmaması

52. VE 53. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Fotoğraf makinesi, resim sanatını öldürür mü? Sinemanın icadı, tiyatrunun sonunu getirir mi? Televizyon, sinemayı saf dışı edecek mi? Bu soruların hemen hemen hepsi zaman içinde ve zaman tarafından yanıtlandı. Fotoğraf resmi öldürmedi; kendine ayrı bir yer açtı, kendini kabul ettirdi. Tiyatro, sinemanın etkisinde, hatta gölgesinde kaldı kalmasına; ama ortadan kalkmadı, yeni yollar aradı buldu, sinemanın olanaklarını kullandı, yenilendi. Sinema da korkulduğu gibi yenik düşmedi televizyona, hem televizyonu besledi hem de televizyondan beslendi. Yine öyle olacak, bilgisayar kitabın yerini alamayacak, kitap biçim değiştirip varlığını sürdürecektir.

52. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılmaz?

- A) Yeni sanat dallarının zorlamaları, eski sanat dallarını yeni arayışlara yönlendirir.
- B) Sanatta görülen değişimde sanat dalları arasındaki etkileşimin önemi büyüktür.
- C) Yeni gelişmelerin, sanat dalları üzerindeki etkileri zamanla belirginleşir.
- D) Değişime kapalı olan sanat dalları zamana ayak uyduramayarak yok olur.
- E) Kimi sanat dalları, bir dönem izleyicisi azalsa bile zamanla daha da güçlenebilir.

53. Bu parçaya dayanarak, sanat dallarının çeşitlenmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) İnsan ilişkileri
- B) Toplumsal değerler
- C) Sanatçı duyarlılığı
- D) Konu çeşitliliği
- E) Teknolojik gelişmeler

54. VE 55. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Gerçeküstücülük (surrealizm), romantizmden sonra yeryüzünde en çok yayılmış, tanınmış akım olmuştur. Japonya'dan Meksika'ya birçok ülkede etkisini gösterdiği gibi hemen bütün sanat dallarında temsilcilerini, yorumcularını bulmuştur. Birinci Dünya Savaşı ertesinde patlak veren gerçeküstücülüğün Batı'nın düşünce tarihindeki kökleri epey derinlere inmektedir. Bu kökleri nice sular beslemiştir.

54. Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada gerçeküstücülükle ilgili olarak verilen bilgilerden biri değildir?

- A) Dünyanın pek çok yerinde bilindiği
- B) Sanatta en son görülen akım olduğu
- C) Düşünce tarihiyle ilgisinin bulunduğu
- D) Birçok sanat dalı üzerinde etkili olduğu
- E) I. Dünya Savaşı sonrasında önem kazandığı

55. Bu parçadaki "Bu kökleri nice sular beslemiştir." sözü, gerçeküstücülükle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Zengin düşünsel kaynaklardan yararlandığı
- B) 20. yüzyılın estetik değerlerini derinden etkilediği
- C) Farklı kültürlerden sanatçıların bir araya gelmesini sağladığı
- D) Yeni sanatçıların katılımıyla kendini sürekli yenilediği
- E) Etki alanının gelişen olaylara paralel olarak zaman zaman değiştiği

56. VE 57. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Yaşlanmayla birlikte, bütün deri hücrelerinde fazla miktarda serbest radikal oluşmaya başlar. Serbest radikaller, hücre faaliyetleri sırasında ortaya çıkan kararsız oksijen molekülleridir. Güneşin zararlı etkileri ve sigara gibi dış etkenlere bağlı olarak da üretimleri artar. İdeal koşullarda, deri hücrelerinde doğal olarak bulunan beta karoten, E, C ve A vitaminleri gibi antioksidan maddeler tarafından yok edilirler. Yaş ilerledikçe deri hücrelerinde bulunan doğal antioksidan maddeler azalır. Bu nedenle hücre içinde artan serbest radikaller, hücre zarına, proteinlere ve DNA'ya zarar vermeye başlar. Tüm bu hücrel ve moleküler olaylar cildin yaşlanmasına ve kırışıklık oluşumuna yol açar.

56. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yaşlanma sürecinde en büyük rolü dış etkilerin oynadığı
- B) Yaş ilerledikçe fiziksel hareketlerde yavaşlama olduğu
- C) Cildin, yaşlılık belirtilerinin görüldüğü ilk yer olduğu
- D) Yaş ilerledikçe vücuttaki kimyasal süreçlerde değişiklik olduğu
- E) Yaşlanmanın fizyolojik sonuçlarının bireyden bireye farklılık gösterdiği

57. Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi yaşlandıkça deri hücrelerindeki serbest radikallerin artmasının nedenlerinden biridir?

- A) Hücreler arasındaki madde alışverişinin yavaşlaması
- B) Hücre zarında ve DNA'da yapısal bozukluklar olması
- C) Vücuda alınan oksijen miktarının azalması
- D) Değişen çevre koşullarına uyum sağlamanın zorlaşması
- E) Hücrelerdeki doğal antioksidan maddelerin azalması

58. – 60. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Salep, bazı yabancı orkide türlerinin kök yumrularının bir dizi işlemde geçirildikten sonra öğütülmesiyle elde ediliyor. Salebin bileşiminde, elde edildiği yöreye göre değişen oranlarda glikomannan, nişasta, şekerler, azotlu maddeler ve su bulunur. Salebin etkili maddesi glikomannandır. Glikomannanın bir gramı, 200 ml suyu emer. Glikomannan bu özelliğinden dolayı bazı besinlerin, özellikle dondurmanın kıvamını artırmak ve geleneksel hekimlikte kabızlık gibi rahatsızlıkları gidermek, kanın serum ve lipid düzeyini düzeltmek amacıyla kullanılır. Glikomannan besinlerle tüketildiğinde suyu tutma özelliğinden dolayı besin emilimini geciktirerek tokluk hissi oluşturur. Kış aylarında içecek olarak yararlanılan salebin üretiminde çoğunlukla glikomannan içermeyen çayır salebi kullanılır. Ticari amaçla kullanılan başka bir salep çeşidi olan yayla salebi, 700-1300 m yükseltideki yerlerde yetişir.

58. Bu parçaya dayanarak, saleple ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Dondurma yapımında kullanılır.
- B) Tüm türlerinin besin değeri aynıdır.
- C) Kalitesini, yetiştiği bölgenin iklim özellikleri belirler.
- D) Bazı türlerinin üretimi yapılır.
- E) Gıda maddesi olarak tüketimi Türkiye'ye özgüdür.

59. Bu parçaya göre, aşağıdakilerin hangisi salebin, glikomannan içermesi nedeniyle etkili olduğu durumlardan biri değildir?

- A) Kanın serum düzeyini ayarlama
- B) Tokluk hissi oluşturma
- C) Kış aylarında içecek olarak kullanılma
- D) Kabızlık tedavisinde etkili olma
- E) Kanda lipid düzeyini ayarlama

60. Bu parçaya göre, salebin kıvam artırıcı olarak kullanılmasında hangi özelliği etkilidir?

- A) İçeriğinde şeker bulunması
- B) Su tutma kapasitesinin fazla olması
- C) Geleneksel hekimlikte kullanılması
- D) Bir dizi işlemde sonra elde edilmesi
- E) İçeriğindeki maddelerin oranlarının değişmesi

61. – 63. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Portekizli ünlü denizci Macellan, Kolomb gibi hayatını baharat zengini adalara ulaşmaya adanmıştı. Macellan, emrindeki beş İspanyol gemisiyle birlikte Güney Amerika'nın ıssız koylarında, bölgenin soğuk havasına karşın beş ay geçirdi. Macellan ve arkadaşları, hiçbir canlının yaşayamayacağını düşündükleri soğuk ve acımasız coğrafyada bir sürprizle karşılaştılar: Burada insanlar yaşıyordu. İnsanların soğuğa direnmek için yararlandığı yol, onları daha çok hayrete düşürdü. Üzerlerinde, yorgan gibi örtündükleri postlardan ve ayaklarına kat kat sardıkları hayvan derilerinden başka bir şey yoktu. Denizciler bu "ayakkabı"lara gönderme yaparak yörede yaşayanlara "patagonas" yani "büyük ayak" adını taktı. Bundan sonra iklim koşullarının çok ağır olduğu 40. paralelin güneyine Patagonya, yani "Büyük Ayaklılar Ülkesi" denecekti.

61. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Güney Amerika'da çok tenha yerlerin bulunduğu
- B) İnsanların zor iklim koşullarında da yaşayabildiği
- C) Güney Amerika'nın baharat bakımından zengin olduğu
- D) Güney Amerika'da kürkünden yararlanılabilecek hayvanların bulunduğu
- E) 40. paralelin güneyinde sert iklim görüldüğü

62. Bu parçada sözü edilen bölgeye Patagonya denmesinde aşağıdakilerden hangisinin rolü olmuştur?

- A) Bölgenin bulunduğu yerin Avrupa kıtasına uzak olması
- B) Bölgenin yer altı zenginliklerine sahip olması
- C) Güney Amerika'nın koylarının ıssız olması
- D) Macellan'ın ünlü bir denizci olması
- E) Denizcilerin yerli halkın görüntüsünden etkilenmesi

63. Bu parçaya göre, Güney Amerika'daki yerlilerin giyimleri karşısında denizcilerin hayrete düşmelerinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Postları giysi olarak kullanılan hayvanları daha önce görmemiş olmaları
- B) Giysilerinin bölgedeki şiddetli soğuktan korunmak için yetersiz olduğunu düşünmeleri
- C) Bölgenin sahip olduğu yer üstü zenginliğinin beklentilerinden uzak olması
- D) Giyim tarzlarının estetik değerlerden uzak olduğunu düşünmeleri
- E) Giysi yapımında kullandıkları malzemenin tümüyle doğal ürünlerden oluşması

64. – 66. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Leonardo da Vinci ressam, heykeltıraş, müzisyen, mimar, bilim adamı ve mucitti. İncelemek amacıyla yaklaşık 30 insan vücudunu kesip parçalara ayırdı. Bu sayede, daha önce yapılmış olanlardan çok daha gerçekçi vücut resimleri çizdi. Taslak defteri, uçma makinesi de dahil birçok makine tasarısıyla doludur. Bugün bu makinelerin birçoğunun çalışmayacağını biliyoruz, fakat ortaya koyduğu tasarılar onun ayrıntılı gözlemleri zengin bir düş gücü ile birleştirme konusundaki yeteneğini açığa vurmaktadır. Leonardo'nun büyük kavrayış gücüne ve yaratıcılığa sahip olmasına karşın, yaptıklarının bilimin ilerlemesine çok az katkısı oldu. İncelemelerini kendini tatmin etmek amacıyla yapmıştı; çağdaşlarının çoğunun bunlar hakkında hiçbir bilgisi yoktu. Birçok taslağı ve defteri ölümünden sonra dağıldı ve yüzyıllar boyunca büyük ölçüde bilinmeden kaldı.

64. Bu parçaya göre, Leonardo da Vinci'nin insan vücudunu parçalamasının sağladığı yarar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tıp bilimine katkıda bulunması
- B) Çevresini kuşatan dünyayla ilgili yeni fikirler geliştirmesi
- C) İnsan vücudunu ayrıntılı ve doğru bir biçimde çizmesi
- D) İnsanla diğer canlıların bedensel özelliklerini karşılaştırması
- E) İnsan heykellerini kusursuz yapması

65. Bu parçaya göre, Leonardo da Vinci'nin bilime katkısının az olmasında temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkalarını çalışmalarından haberdar etmemesi
- B) İncelemeleriyle ilgili düzenli kayıt tutmaması
- C) Aynı anda birden çok konuyla ilgilenmesi
- D) Çalışmalarında gözlemden çok hayal gücüne ağırlık vermesi
- E) Sanatsal çalışmalara bilimsel çalışmalardan daha fazla ağırlık vermesi

66. Bu parçadan Leonardo da Vinci'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Çalışmalarına yardımcı olan çıkarlarının olduğu
- B) İyi bir gözlemci olduğu
- C) Düş gücünün ürünlerini kâğıda aktarabildiği
- D) Farklı alanlarda çalışmalar yaptığı
- E) Tasarılarının bir kısmının gerçekleştirilmediği

67. – 69. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Tropikal yağmur ormanları, karaların yaklaşık % 6'sını kaplamasına karşın, dünyadaki toplam tür sayısının üçte ikisini barındırır. Ekvator çevresindeki bol yağışlı bölgelerde bulunan bu ormanlar, yüksek, geniş yapraklı ve yaprak dökmeyen ağaçlardan oluşur. Ilıman bölgelerdeki yağmur ormanlarına göre daha sık olan, daha fazla ağaç ve hayvan türü içeren tropikal yağmur ormanlarında aşırı nemden dolayı kaya ve topraklarda kimyasal ufalanma daha fazla olur. Toprak yüzeyi ağaç dalları, sürgünler ve yapraklarla kaplıdır. Zemine yakın yerlerde besin maddesi az olduğundan, kuşlar, maymunlar, böcekler dahil pek çok hayvan türü sürekli ağaçların üzerinde yaşar. Ormanın geniş yapraklı ağaçlardan oluşması nedeniyle güneş ışınlarının toprağa yakın kesimlere ulaşması zordur. Bu loş kesimde yaşayan hayvanların gözleri olgandan iridir ve işitme duyuları görme duyularından daha fazla gelişmiştir.

67. Bu parçada, tropikal yağmur ormanlarının diğer yağmur ormanlarından farklılıkları arasında aşağıdakilerden hangisi sayılmamıştır?

- A) Ağaçların sıklığı
- B) Topraktaki kimyasal ufalanma hızı
- C) Ağaç türü
- D) Ağaç boyları
- E) Hayvan çeşitliliği

68. Bu parçaya göre, tropikal yağmur ormanlarında pek çok hayvan türünün ağaç üzerinde yaşamasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmaktadır?

- A) Bölgenin jeolojik yapısı
- B) Hayvan sayısı
- C) Beslenme olanakları
- D) Mevsimler arası sıcaklık farkları
- E) Üreme olanakları

69. Bu parçada, tropikal yağmur ormanlarıyla ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Kimyasal ufalanma hızı neden daha fazladır?
- B) Kimi hayvanlarda görülen bedensel farklılıkların nedeni nedir?
- C) Yeryüzünde ne kadar yer kaplar?
- D) Dünya'nın hangi bölgesindedir?
- E) İklim üzerindeki etkileri nelerdir?

70. – 73. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

(I) Sibiryâ halklarından biri olan Evenlerin yaşadığı bölgede ulaşımın ana yolları donmuş nehir ve göller olduğundan, ulaşımı sağlamanın, eşya taşımanın bir aracı da geyiklerdir. (II) Yolculuklar sırasında bir çok kızak ve bu kızakları çeken geyikler birbirine bağlanarak uzun konvoylar oluşturulur. (III) Bu sistem tüm kafilenin birbirini kontrol ederek hareket etmesini sağlar ve bir çobanla idare edilebilir. (IV) Evenler geyikleri özelliklerine göre ayırırlar ve "eşya taşıyan", "dağlara tırmanan", "düz alanda koşan" diye tanımlarlar. (V) Dağlara tırmananlara daha çok değer verilir; bunlar arasında kadın ve çocukları taşıyacak olanların daha sakın olmasına dikkat edilir. (VI) Düz alanda koşanlar özellikle bacak boyları uzun olan, seri hareket edebilecekler arasından seçilir ve uzun yolculuklarda kızaklara koşulur. (VII) Eşya taşıyanlar ise dağlara tırmananlar kadar güçlü ve dayanıklı olmasalar da ağır yükleri taşıyabilecek güce ve dayanıklılığa sahiptir.

70. Bu parçadan aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumların yaşam biçimlerinin oluşmasında doğal koşullar etkilidir.
- B) Başka toplumlarla ilişkileri zayıf olan toplumların dilleri, sözcük dağarcığı yönünden fakirdir.
- C) Bir toplumun değişmesi, ilişkili olduğu diğer toplumları da etkileyebilir.
- D) İletişim teknolojisindeki gelişmeler toplumsal farklılıkları ortadan kaldırmaktadır.
- E) Kültürel farklılıklar toplumlar arasında anlaşma sağlanmasını güçleştirmektedir.

71. Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Evenler geyikleri yapabildikleri işe göre sınıflandırmaktadırlar.
- B) Geyikler huyları bakımından farklılık gösterebilmektedir.
- C) Evenlerin kızaklarla konvoy oluşturmaları daha az kişiyle iş yapılabilmesini sağlar.
- D) Evenlerin yaşadığı bölge soğuk iklim koşullarına sahiptir.
- E) Evenlerin yaşadığı bölgede motorlu araç bulunmamaktadır.

72. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense, ikinci paragraf kaç numaralı cümleyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

73. Bu parçada geyiklerin hangi özelliğine değinilmiştir?

- A) Ticari değerleri
- B) Besin kaynakları
- C) Yaşam süreleri
- D) Fiziksel özellikleri
- E) Sürüler hâlinde bulunmaları

74. VE 75. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Aşağıdaki şekilde üç lamba ve her bir lambanın düğmesine her basılışta sırasıyla hangi renkte ışık verdiği gösterilmiştir. Düğmelere basıldıkça lambaların verdiği ışığın rengi 1., 2. ve 3. basılıştaki sırayla tekrarlanmaktadır.

1. basış :	sarı	kırmızı	mavi
2. basış :	kırmızı	mavi	sarı
3. basış :	mavi	sarı	kırmızı

74. Lambalar sönmük durumdayken, hepsinin kırmızı renkte ışık vermesi için her birinin düğmesine en az kaç kez basılmalıdır?

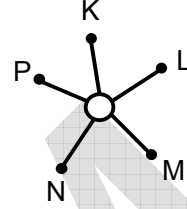
	<u>1. lamba</u>	<u>2. lamba</u>	<u>3. lamba</u>
A)	2	1	3
B)	2	4	3
C)	5	1	6
D)	3	2	1
E)	1	3	2

75. Lambalar sönmük durumdayken, 1. lambanın düğmesine 6, 2. lambanın düğmesine 7 ve 3. lambanın düğmesine de 8 kez basıldığında, lambalar hangi renklerde ışık verir?

	<u>1. lamba</u>	<u>2. lamba</u>	<u>3. lamba</u>
A)	mavi	kırmızı	sarı
B)	kırmızı	sarı	mavi
C)	kırmızı	mavi	sarı
D)	mavi	sarı	kırmızı
E)	sarı	mavi	kırmızı

76. VE 77. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Aşağıdaki şekilde bir il merkezini K, L, M, N ve P köylerine bağlayan ve köylerle aynı adı alan yollar gösterilmiştir.

Bu yollarla ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- Bu yollardan yalnız 2 tanesi topraktır.
- Bu yollardan 3 tanesi virajlıdır.
- M ve P yolları asfalttır.
- K ve N yolları virajlıdır.
- Toprak olan yollardan en az 1 tanesi virajlı değildir.

76. Bu bilgilere göre, hangi yolun her iki özelliği de (virajlı/virajsız; asfalt/toprak) kesin olarak bilinmektedir?

- A) K B) L C) M D) N E) P

77. K yolunun asfalt olduğu biliniyorsa bu yollarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Bütün asfalt yollar virajlıdır.
 B) M ve P yollarının ikisi de virajlı değildir.
 C) L ve N yollarının özellikleri aynıdır.
 D) Virajlı olan bütün yollar topraktır.
 E) N yolu topraktır.

78. – 80. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Aksu, Bilgin, Ceyhan, Deniz, Eren ve Fırat aileleri bir nikâh salonunu aynı haftanın farklı günleri için kiralamışlardır. Salonun kiralama koşulları ve kiralayanlarla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Pazartesi günleri salonda nikâh töreni yapılmamaktadır.
- Salonda, bir gün içinde saat 12.00'de ve saat 20.00'de olmak üzere 2 tören yapılmaktadır.
- Salonu kiralayan bu ailelerden ikisinin nikâh töreni saat 12.00'de, dördünün nikâh töreni de saat 20.00'de yapılacaktır.
- Deniz ve Fırat ailelerinin nikâh törenleri cumartesi ve pazar günlerinde, farklı saatlerde yapılacaktır.
- Ceyhan ailesinin nikâh töreni, Bilgin ailesinin nikâh töreninin olduğu günden daha önceki bir günde yapılacaktır.
- Eren ailesinin nikâh töreni cuma günü saat 12.00'de yapılacaktır.

78. Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Salı günü saat 12.00'de salon boştur.
- B) Çarşamba günü saat 20.00'de salon doludur.
- C) Perşembe günü saat 20.00'de salon boştur.
- D) Cumartesi günü saat 12.00'de salon doludur.
- E) Pazar günü saat 20.00'de salon doludur.

79. Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Aksu ailesinin nikâh töreni, saat 12.00'de yapılacaktır.
- B) Ceyhan ailesinin nikâh töreni, salı günü yapılacaktır.
- C) Aksu ailesinin nikâh töreni, Bilgin ailesinin nikâh töreninin yapılacağı günden daha sonraki bir günde yapılacaktır.
- D) Bilgin ailesinin nikâh töreni, Eren ailesinin nikâh töreninin yapılacağı günden daha önceki bir günde yapılacaktır.
- E) Deniz ailesinin nikâh töreni, Eren ailesinin nikâh töreninin yapılacağı günün ertesi gününde yapılacaktır.

80.

- I. Aksu
- II. Bilgin
- III. Ceyhan

Nikâh töreni salı günü yapılacak aileler yukarıdakilerden hangileri olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.